

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΠ 22	ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική φιλοσοφία και Επιστήμη: Από την Αρχαιότητα ως τον 20ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου x 32 εβδομάδες	16-18	20ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υ, ΓΓ, ΑΔ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.eap.gr/el/programmata-spoudwn/70-spoudes-ston-elliniko-politismo/489-6c4a7911fbf48e42cf83ed3bd8f2ac5e Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (http://study.eap.gr), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ ΕΛΠ 22, οι φοιτητές,

A) θα είναι σε θέση να κατανοούν:

1. Την ιστορική εξέλιξη της φιλοσοφικής και επιστημονικής δραστηριότητας, που αναπτύχθηκε στον ευρύτερο ελληνικό χώρο από την εποχή των Προσωκρατικών φιλοσόφων μέχρι και τον 20ό αιώνα.
2. Τις ομοιότητες και διαφορές της βασικής επιχειρηματολογίας των ελληνικών φιλοσοφικών και επιστημονικών θεωριών στη διαχρονική τους εξέλιξη, μέσα από την ανάπτυξη των αντίστοιχων ρευμάτων, σχολών και παραδόσεων.
3. Το περιεχόμενο της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής και επιστημονικής σκέψης και τη συμβολή της στη θεμελίωση του δυτικού πολιτισμού.
4. Τις συνιστώσες εκείνες που καθιστούν το Βυζάντιο μια ενδιαφέρουσα ιστορική περίοδο από φιλοσοφική και επιστημονική σκοπιά.
5. Τους λόγους για τους οποίους ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός υπήρξε περίοδος γόνιμης φιλοσοφικής και επιστημονικής δραστηριότητας, με ουσιαστική συμβολή στη θεμελίωση της εθνικής συνείδησης στο νεότερο ελληνισμό.
6. Τα στοιχεία συνέχειας και ασυνέχειας της πνευματικής παραγωγής κατά τη διάρκεια των βασικών περιόδων της ελληνικής ιστορίας.

B) θα έχουν αποκτήσει τις ικανότητες και δεξιότητες:

7. Να εξοικειωθούν με τη χρήση των βασικών μεθοδολογικών εργαλείων της έρευνας στα πεδία της ιστορίας της φιλοσοφίας, της ιστορίας της επιστήμης και της ιστορίας των ιδεών.
8. Να συνθέτουν γραπτές εργασίες με επιστημονικές αξιώσεις αντλώντας πληροφορίες από πηγές και δευτερεύουσα βιβλιογραφία και καταλήγοντας σε τεκμηριωμένα συμπεράσματα.
9. Να αξιοποιούν τα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας στο χώρο της ελληνικής φιλοσοφίας και επιστήμης, έτσι ώστε να διευκολύνεται η περαιτέρω ενασχόλησή τους με επιμέρους αντικείμενα αυτής της θεματικής περιοχής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
Αυτόνομη Εργασία Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Σκοπός της ΘΕ είναι να εξηγήσει τις κυριότερες πτυχές του έργου φιλοσόφων, στοχαστών, λογίων και επιστημόνων της Ελληνικής Αρχαιότητας, του Βυζαντίου, της περιόδου της Τουρκοκρατίας και του σύγχρονου Ελληνισμού. Να παρουσιάσει τη συγκρότηση και ανάπτυξη ρευμάτων, σχολών και παραδόσεων και να εντοπίσει τις αλληλεπιδράσεις και τη γενικότερη πολιτισμική απήχησή τους. Επίσης, να κάνει γνωστό το έργο των Ελλήνων της διασποράς και να επισημάνει την ακτινοβολία της σκέψης τους στον ευρύτερο ευρωπαϊκό και μεσογειακό χώρο.</p> <p>Ειδικότερα, από τη μελέτη της Θεματικής Ενότητας ο φοιτητής,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θα κατανοήσει την ιστορική εξέλιξη της φιλοσοφικής και επιστημονικής δραστηριότητας που αναπτύχθηκε στον ευρύτερο ελληνικό χώρο από την εποχή των Προσωκρατικών μέχρι και τον 20ό αιώνα - Θα εξοικειωθεί με τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία της έρευνας στα πεδία της ιστορίας της φιλοσοφίας, ιστορίας της επιστήμης και ιστορίας των ιδεών - Θα διαμορφώσει μια γενική εικόνα των στοιχείων συνέχειας και ασυνέχειας της πνευματικής παραγωγής κατά τη διάρκεια των βασικών περιόδων της ελληνικής ιστορίας <p>Γνωστικά Αντικείμενα της ΘΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Αρχές της ελληνικής φιλοσοφίας, διαφορές από φιλοσοφία άλλων αρχαίων πολιτισμών: Ινδίας, Κίνας, θεματική και εξέλιξη β) Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι, Πλάτων και Αριστοτέλης γ) Συστήματα ελληνιστικής φιλοσοφίας: Επίκουρος και στωϊκοί δ) Φιλοσοφία και Θεολογία-ο χριστιανικός λόγος- οι Πατέρες της εκκλησίας ε) Νεοπλατωνισμός-Αριστοτελισμός στο Βυζάντιο- ο Γεώργιος Γεμιστός στ) Οι Επιστήμες στην αρχαιότητα; Μαθηματικά, αστρονομία, φυσική, ιατρική, γεωγραφία, πολεμική τέχνη ζ) Η συνέχεια στη βυζαντινή περίοδο, η βυζαντινή νομική σκέψη, οι Έλληνες της διασποράς -νεοελληνικός διαφωτισμός η) Νεότερη φιλοσοφία και σύγχρονη σκέψη
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με διεξαγωγή πέντε Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους σε Σαββατοκύριακα.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία,</i>	Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται: -εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (skype for business), -λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint)

<p>στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="665 283 993 317">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="993 283 1328 317">Φόρτος Εργασίας Έτους</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="665 317 993 350">5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)</td> <td data-bbox="993 317 1328 350">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="665 350 993 384">4 Εργασίες (x 10 Ωρες)</td> <td data-bbox="993 350 1328 384">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="665 384 993 420">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="993 384 1328 420">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="665 420 993 453">Ατομική μελέτη</td> <td data-bbox="993 420 1328 453">449-513</td> </tr> <tr> <td data-bbox="665 453 993 487">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="993 453 1328 487">512-576</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Έτους	5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20	4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40	Εξετάσεις	3	Ατομική μελέτη	449-513	Σύνολο Μαθήματος	512-576	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Έτους													
5 ΟΣΣ (x 4 Ωρες)	20													
4 Εργασίες (x 10 Ωρες)	40													
Εξετάσεις	3													
Ατομική μελέτη	449-513													
Σύνολο Μαθήματος	512-576													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Εκπόνηση γραπτών εργασιών στα Ελληνικά κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Ο μέσος όρος των έχει ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 30%, εφόσον υπάρξει προβιβάσιμος στις τελικές ή επαναληπτικές εξετάσεις. Τελικές γραπτές εξετάσεις ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της ΘΕ κατά 70%.</p> <p>Υπάρχουν όλα τα κριτήρια αναρτημένα, τόσο σε κάθε γραπτή εργασία (στο study), όσο και στον γενικό κανονισμό https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2025/11/Kanonismos_Spoudon.pdf</p>													

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εκδόσεις ΕΑΠ:

- Τόμος Α': Σ. Βιρβιδάκης, Η. Γιαννάκης, Π. Δήμας, Γ. Ζωγραφίδης, Π. Θανασάς, Κ. Ιεροδιακόνου, Π. Καλλιγιάς, Ι. Καλογεράκος, Π. Κόντος, Χ. Μπάλλα, Β. Πολίτης, Σ. Ράγκος, Β. Τσούνα, *Η Ελληνική Φιλοσοφία από την Αρχαιότητα έως τον 20ό αιώνα*, ΕΑΠ, Πάτρα 2000.
- Τόμος Β': Γ. Χριστιανίδης, Δ. Διαλέτης, Γ. Παπαδόπουλος, Κ. Γαβρόγλου, *Οι Επιστήμες στην Αρχαία Ελλάδα, στο Βυζάντιο και στον Νεότερο Ελληνισμό*, ΕΑΠ, Πάτρα 2000.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Παροράματα (διορθώσεις) των Τόμων Α' & Β' της Θ.Ε. ΕΛΠ22 (επισυνάπτεται σχετικό αρχείο word)

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΑΠ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ (ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ)

Vegetti, M., *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*, μτφ. Γ. Δημητρακόπουλος, εκδ. Π. Τραυλός, Αθήνα 2000.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ (Προσφορά μέσω Πλατφόρμας ΕΑΠ)

Υπερκείμενο (1cd)

Στον εξυπηρετητή <https://arothesis.eap.gr> λειτουργεί αποθετήριο με ψηφιακές συλλογές εναλλακτικού διδακτικού υλικού.

Εκεί μπορείτε να αναζητήσετε και να κατεβάσετε εναλλακτικό υλικό που έχει αναρτηθεί εκεί (απαιτείται καλή δικτυακή σύνδεση καθώς το υλικό αυτό είναι τυπικά μεγάλου μεγέθους, πχ μπορεί να είναι τα περιεχόμενα ενός CD ή DVD)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

M. Vegetti: *Ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας*, Αθήνα, Π. Τραυλός, 2000.

David C. Lindberg: *Οι απαρχές της δυτικής επιστήμης*, Αθήνα, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π., 1997.

Π. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, 1996.

Επιπλέον συμπληρωματικό ψηφιακό υλικό βρίσκεται μέσα στην πλατφόρμα μελέτης (study).